

## ЗМІСТ

|                                                                                             |           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>ПЕРЕДМОВА .....</b>                                                                      | <b>8</b>  |
| <b>ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН .....</b>                                                                | <b>10</b> |
| <b>ТЕМА 1. ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ І ОРГАНІЗАЦІЯ ФІНАНСІВ ПІДПРИЄМСТВ .....</b>                   | <b>11</b> |
| 1.1. Сутність і функції фінансів підприємств .....                                          | 11        |
| 1.2. Фінансові ресурси підприємства та джерела їх формування .....                          | 12        |
| 1.3. Організація фінансової роботи на підприємстві ....                                     | 14        |
| Запитання для самоконтролю .....                                                            | 19        |
| Теми рефератів .....                                                                        | 19        |
| Рекомендована література .....                                                              | 19        |
| Рекомендовані правові акти .....                                                            | 19        |
| <b>ТЕМА 2. ФОРМУВАННЯ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ..</b>                                          | <b>20</b> |
| 2.1. Статутний фонд як джерело фінансово-господарської діяльності підприємства .....        | 20        |
| 2.2. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності в Україні .....                 | 22        |
| 2.3. Капітал підприємства. Структура капіталу .....                                         | 33        |
| 2.3.1. Власний капітал підприємства .....                                                   | 33        |
| 2.3.3. Позиковий капітал підприємства .....                                                 | 38        |
| Запитання для самоконтролю .....                                                            | 40        |
| Теми рефератів .....                                                                        | 40        |
| Рекомендована література .....                                                              | 41        |
| Рекомендовані правові акти .....                                                            | 41        |
| <b>ТЕМА 3. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДТВОРЕННЯ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ .....</b>                 | <b>41</b> |
| 3.1. Поняття необоротних активів. Економічна сутність і класифікація основних засобів ..... | 41        |
| 3.2. Знос і амортизація основних засобів .....                                              | 44        |
| 3.3. Нематеріальні активи та їх амортизація .....                                           | 54        |
| 3.4. Переоцінка та індексація вартості основних засобів                                     | 58        |
| 3.5. Сутність і склад капітальних інвестицій та джерел їх фінансування .....                | 60        |
| 3.6. Показники стану і ефективності використання основних засобів .....                     | 63        |
| Запитання для самоконтролю .....                                                            | 65        |
| Теми рефератів .....                                                                        | 65        |

|                                                                                                                |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Рекомендована література .....                                                                                 | 66         |
| Рекомендовані правові акти .....                                                                               | 66         |
| <b>ТЕМА 4. ОБОРОТНІ АКТИВИ І ЇХ ОРГАНІЗАЦІЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ .....</b>                                          | <b>66</b>  |
| 4.1. Економічна сутність та склад оборотних активів ..                                                         | 67         |
| 4.2. Класифікації оборотних коштів .....                                                                       | 72         |
| 4.3. Функції і принципи організації оборотних активів ..                                                       | 74         |
| 4.4. Нормування власних оборотних активів .....                                                                | 76         |
| 4.5. Аналіз ефективності використання оборотних активів .....                                                  | 81         |
| 4.6. Джерела формування оборотних активів підприємства .....                                                   | 85         |
| Запитання для самоконтролю .....                                                                               | 89         |
| Теми рефератів .....                                                                                           | 89         |
| Рекомендована література .....                                                                                 | 90         |
| Рекомендовані правові акти .....                                                                               | 90         |
| <b>ТЕМА 5. СКЛАД ВИТРАТ І ДЖЕРЕЛА ЇХ ФІНАНСУВАННЯ .....</b>                                                    | <b>90</b>  |
| 5.1. Поняття витрат і джерела їх фінансування .....                                                            | 90         |
| 5.2. Витрати підприємства за видами діяльності .....                                                           | 94         |
| 5.3. Витрати підприємства за економічними елементами .....                                                     | 101        |
| Запитання для самоконтролю .....                                                                               | 106        |
| Теми рефератів .....                                                                                           | 106        |
| Рекомендована література .....                                                                                 | 107        |
| Рекомендовані правові акти .....                                                                               | 107        |
| <b>ТЕМА 6. ДОХОДИ І ГРОШОВІ НАДХОДЖЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ. ФОРМУВАННЯ І РОЗПОДІЛ ПРИБУТКУ .....</b>                  | <b>107</b> |
| 6.1. Доходи і грошові надходження підприємств .....                                                            | 107        |
| 6.2. Види цін та методи ціноутворення .....                                                                    | 109        |
| 6.3. Методи планування виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) .....                         | 113        |
| 6.4. Визначення фінансових результатів діяльності підприємства. Розподіл і використання чистого прибутку ..... | 115        |
| 6.5. Методи планування прибутку і рентабельності .....                                                         | 119        |
| Запитання для самоконтролю .....                                                                               | 121        |
| Теми рефератів .....                                                                                           | 121        |

|                                                                             |            |
|-----------------------------------------------------------------------------|------------|
| Рекомендована література .....                                              | 121        |
| Рекомендовані правові акти .....                                            | 121        |
| <b>ТЕМА 7. ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ .....</b>                              | <b>122</b> |
| 7.1. Сутність та види податків і зборів .....                               | 122        |
| 7.2. Загальнодержавні податки і збори .....                                 | 125        |
| 7.2.1. Податок на додану вартість .....                                     | 125        |
| 7.2.2. Акцизний податок .....                                               | 130        |
| 7.2.3. Мито .....                                                           | 133        |
| 7.2.4. Податок на прибуток підприємств .....                                | 134        |
| 7.2.5. Податок на доходи фізичних осіб і військовий збір .....              | 136        |
| 7.2.6. Рентна плата .....                                                   | 145        |
| 7.2.7. Екологічний податок .....                                            | 151        |
| 7.3. Місцеві податки і збори .....                                          | 153        |
| 7.3.1. Податок на майно .....                                               | 153        |
| 7.3.2. Туристичний збір .....                                               | 158        |
| 7.3.3. Збір за місця для паркування транспортних засобів .....              | 159        |
| 7.3.4. Єдиний податок .....                                                 | 160        |
| 7.4. Механізм сплати та відповідальність за сплату податків і зборів .....  | 165        |
| 7.5. Податкове планування на підприємствах .....                            | 168        |
| Запитання для самоконтролю .....                                            | 170        |
| Теми рефератів .....                                                        | 170        |
| Рекомендована література .....                                              | 170        |
| Рекомендовані правові акти .....                                            | 170        |
| <b>ТЕМА 8. ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА .....</b>              | <b>171</b> |
| 8.1. Поняття фінансового стану підприємства .....                           | 171        |
| 8.2. Прийоми та методи фінансового аналізу .....                            | 172        |
| 8.3. Інформаційне забезпечення аналізу фінансового стану підприємства ..... | 175        |
| 8.4. Аналіз фінансового стану підприємства .....                            | 177        |
| 8.4.1. Аналіз фінансової стійкості .....                                    | 177        |
| 8.4.2. Аналіз ліквідності (платоспроможності) .....                         | 180        |
| 8.4.3. Аналіз показників рентабельності .....                               | 182        |
| 8.4.4. Аналіз ділової активності .....                                      | 184        |
| 8.4.5. Аналіз майнового стану підприємства .....                            | 186        |
| Запитання для самоконтролю .....                                            | 188        |

|                                                                                                  |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Теми рефератів .....                                                                             | 188        |
| Рекомендована література .....                                                                   | 188        |
| Рекомендовані правові акти .....                                                                 | 188        |
| <b>ТЕМА 9. ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ .....</b>                                       | <b>189</b> |
| 9.1. Зміст, завдання і методи фінансового планування ..                                          | 189        |
| 9.2. Поточне фінансове планування .....                                                          | 191        |
| 9.3. Оперативне фінансове планування .....                                                       | 196        |
| 9.4. Бізнес-план .....                                                                           | 199        |
| Запитання для самоконтролю .....                                                                 | 202        |
| Теми рефератів .....                                                                             | 202        |
| Рекомендована література .....                                                                   | 203        |
| Рекомендовані правові акти .....                                                                 | 203        |
| <b>ТЕМА 10. ОРГАНІЗАЦІЯ ГРОШОВИХ РОЗРАХУНКІВ ПІДПРИЄМСТВ .....</b>                               | <b>203</b> |
| 10.1. Сутність розрахункових відносин і принципи їх організації .....                            | 203        |
| 10.2. Види банківських рахунків та порядок їх відкриття .....                                    | 205        |
| 10.3. Характеристика форм безготівкових розрахунків                                              | 209        |
| 10.4. Операції підприємств з векселями .....                                                     | 210        |
| 10.5. Безготівкові розрахунки за допомогою систем дистанційного обслуговування .....             | 227        |
| 10.6. Зміст та організація готівкових розрахунків .....                                          | 229        |
| Запитання для самоконтролю .....                                                                 | 233        |
| Теми рефератів .....                                                                             | 233        |
| Рекомендована література .....                                                                   | 233        |
| Рекомендовані правові акти .....                                                                 | 233        |
| <b>ТЕМА 11. КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ .....</b>                                                   | <b>234</b> |
| 11.1. Форми і види кредитів .....                                                                | 234        |
| 11.2. Інструменти боргового фінансування підприємств та податкові наслідки їх застосування ..... | 237        |
| 11.2.1. Фінансовий кредит .....                                                                  | 237        |
| 11.2.2. Облігаційна позика .....                                                                 | 241        |
| 11.2.3. Лізинг .....                                                                             | 243        |
| 11.2.4. Комерційний (товарний) кредит .....                                                      | 250        |
| 11.2.5. Поворотна фінансова допомога .....                                                       | 251        |
| 11.2.6. Кредиторська заборгованість .....                                                        | 252        |
| 11.2.7. Мезонінне фінансування .....                                                             | 253        |

|                                                                     |            |
|---------------------------------------------------------------------|------------|
| 11.3. Методи банківського кредитування та процес кредитування ..... | 254        |
| 11.4. Кредитні обмеження .....                                      | 259        |
| 11.5. Нарахування процентів за користування кредитом                | 261        |
| Запитання для самоконтролю .....                                    | 264        |
| Теми рефератів .....                                                | 264        |
| Рекомендована література .....                                      | 264        |
| Рекомендовані правові акти .....                                    | 264        |
| <b>ТЕМА 12. ФІНАНСОВА САНАЦІЯ І БАНКРУТСТВО ПІДПРИЄМСТВ .....</b>   | <b>265</b> |
| 12.1. Поняття банкрутства .....                                     | 265        |
| 12.2. Фінансова санація .....                                       | 267        |
| 12.3. Процедура ліквідації .....                                    | 269        |
| 12.4. Система раннього попередження та реагування ...               | 274        |
| Запитання для самоконтролю .....                                    | 276        |
| Теми рефератів .....                                                | 276        |
| Рекомендована література .....                                      | 276        |
| Рекомендовані правові акти .....                                    | 276        |
| <b>ГЛОСАРІЙ .....</b>                                               | <b>277</b> |
| <b>СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ .....</b>                                      | <b>298</b> |
| <b>ДОДАТКИ .....</b>                                                | <b>312</b> |